

คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ส่วนบุคคลป้องกันการติดเชื้อสำหรับบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสนิปาห์
(Personal Protective Equipment (PPE) for healthcare personnel caring for Nipah virus patients)

ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2569

1. Standard precautions เช่น hand hygiene, respiratory hygiene and cough etiquettes และข้อปฏิบัติอื่น ๆ ควรทำความสะอาดมือด้วยสบู่ และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ ทั้งก่อน/หลังสัมผัสผู้ป่วย สงสัย/เข้าช่วย โรคติดเชื้อไวรัสนิปาห์ รวมถึงการล้างมือในทุกขั้นตอนของการถอดอุปกรณ์ PPE
2. การป้องกันการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจโดยทั่วไปรวมทั้งการติดเชื้อ paramyxovirus ใช้วิธี standard, contact และ droplet precautions
3. อาจมีการแพร่กระจายแบบ aerosol transmission ได้หากผู้ป่วยไอมาก หรือมีการทำหัตถการที่ก่อให้เกิด ละอองฝอยขนาดเล็ก (aerosol generating procedures) เช่น การใส่ท่อช่วยหายใจ การส่องกล้องทางเดิน หายใจ การทำ CPR ในกรณีดังกล่าวให้ใช้ airborne precautions เพื่อป้องกันการติดเชื้อ
4. ให้ผู้ป่วยสวมหน้ากากอนามัยซึ่งใช้ครั้งเดียวทิ้ง ตลอดเวลาที่อยู่ในสถานพยาบาล เพื่อไม่ให้ละอองน้ำมูก เสมหะปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม
5. Protective gown หมายความว่ารวมถึง
 - Isolation gown กาวนที่ทำด้วยพลาสติก CPE (chlorinated polyethylene) อาจจะเป็นแบบที่ ปิดเฉพาะด้านหน้าหรือปิดรอบตัว
 - Surgical gown กาวนกันน้ำได้เฉพาะตัวชุด แต่รอยต่ออาจจะกันน้ำได้ไม่สมบูรณ์
 - Surgical isolation gown กาวนกันน้ำได้ทั้งตัวชุดและรอยต่อ ส่วนใหญ่ควรใช้แบบที่ปิดคลุม รอบตัว มีสายรัดผูกที่ด้านข้างเอว
6. กรณีที่สวมหน้ากาก N95 ควรทำ fit test ถ้าทำได้ และต้องทำ fit check ทุกครั้งก่อนการใช้งานเมื่อ สวมหน้ากาก
7. การสวม การถอด PPE ต้องทำให้ถูกขั้นตอน
8. อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล (PPE) ทุกชนิด ถ้าเปื้อนสารคัดหลั่ง หรือเลือดชัดเจน ให้ทิ้งเป็น มูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำกลับมาใช้ใหม่ นอกจากอุปกรณ์ที่สามารถนำกลับมาทำความสะอาด และฆ่าเชื้อ ได้ เช่น goggle, PAPR เป็นต้น

ตาราง การเลือกชนิดอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อไวรัสซิกา สำหรับบุคลากรในสถานพยาบาล ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2569

ระดับความเสี่ยง	บุคลากรในสถานพยาบาล	หมวก	Goggles/ Face shield***	Respiratory protection	ถุงมือ	Protective gown/ coverall****	รองเท้าบูท
ความเสี่ยงต่ำ คือ ดูแลผู้ป่วยในระยะห่าง >1 เมตร หรือในกรณีน้อยกว่า 1 เมตร ต้องใช้ระยะเวลาสั้นมาก (<5 นาที) และไม่สัมผัสผู้ป่วย/ สิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อนเชื้อ (ทั้งนี้ผู้ป่วยต้องไม่มีอาการระบบ ทางเดินหายใจรุนแรง)	1. เจ้าหน้าที่ที่ทำการคัดกรองทั่วไป 1.1 ทำการคัดกรองด้วยคำถามสั้น ๆ 1.2 วัดอุณหภูมิร่างกายด้วยเครื่อง อินฟราเรด (แบบยิงหน้าผาก) หรือ thermoscan และเข้าใกล้ ผู้ป่วยระยะเวลาดำเนินการ	-	-	Surgical mask	+/-	Protective gown	-
	2. บุคลากรที่นำส่งสิ่งส่งตรวจของ ผู้ป่วย PUI/NiV ไปห้องปฏิบัติการ ทั้งใน และนอก รพ. หรือนำส่ง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	-	-	Surgical mask	+	-	-
	3. เจ้าหน้าที่ในห้องปฏิบัติการทั่วไป	-	-	Surgical mask	+	Protective gown	-
	4. พนักงานรักษาความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน หรือการกั้นพื้นที่ ผู้ป่วยในระยะมากกว่า 1 เมตร*	-	-	Surgical mask	-	-	-
	5. พนักงานขับรถ ambulance ขับรถโดยรถมีห้องโดยสาร แบบแยกส่วน*	-	-	Surgical mask	-	-	-
	6. พนักงานเปล*	-	-	Surgical mask	+/-	-	-

คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ส่วนบุคคลป้องกันการติดเชื้อสำหรับบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2569

โดย คณะทำงานด้านการรักษาพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ระดับความเสี่ยง	บุคลากรในสถานพยาบาล	หมวก	Goggles/ Face shield***	Respiratory protection	ถุงมือ	Protective gown/ coverall****	รองเท้าบูท
ความเสี่ยงปานกลาง คือ ดูแลผู้ป่วยในระยะห่างน้อยกว่า 1 เมตร และไม่มีกิจกรรมที่เกิด ละอองฝอยทางเดินหายใจ ในขณะที่ดูแลผู้ป่วย และผู้ป่วยมี อาการไอไม่มาก หรือไม่หอบ	1. แพทย์ และพยาบาลประจำ ARI clinic ซึ่งจะซักประวัติและตรวจ ร่างกายโดยละเอียดโดยไม่ได้ เก็บสิ่งส่งตรวจ	+	Goggles/FS	Surgical mask	+	Protective gown	-
	2. บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติ หน้าที่ใน ARI clinic	+	FS	Surgical mask	+	Protective gown	-
	3. บุคลากรทำหน้าที่เคลื่อนย้ายผู้ป่วย ในโรงพยาบาล	+	FS	Surgical mask	+	Protective gown	-
	4. บุคลากรทางการแพทย์ที่ดูแล ผู้ป่วยในหอผู้ป่วยอาการไม่รุนแรง (ไม่ได้ on O ₂ high flow, หรือ ventilator)	+	FS	Surgical mask	+	Protective gown	-
	5. เจ้าหน้าที่เก็บสิ่งส่งตรวจ ประเภท อื่นที่ไม่ใช่สิ่งส่งตรวจระบบทางเดิน หายใจ	+	FS	Surgical Mask	+	Protective gown	-
	6. นักรังสีเทคนิค/เจ้าหน้าที่ X-ray ที่ต้องเข้าไปใกล้ตัวผู้ป่วย	+	FS	Surgical mask	+	Protective gown	-

คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ส่วนบุคคลป้องกันการติดเชื้อสำหรับบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา **ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2569**

โดย คณะทำงานด้านการรักษาพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ระดับความเสี่ยง	บุคลากรในสถานพยาบาล	หมวก	Goggles/ Face shield***	Respiratory protection	ถุงมือ	Protective gown/ coverall****	รองเท้าบูท
ความเสี่ยงปานกลาง (ต่อ)	7. พนักงานเก็บขยะ/เก็บผ้าเปื้อน และพนักงานทำความสะอาด ห้องผู้ป่วย และ ARI clinic	+	FS	N95	ถุงมือแมंब้าน อย่างหนา/ ถุงมือยาง 2 ชั้น	Protective gown	+
	8. บุคลากรทำหน้าที่ทำความสะอาด รถพยาบาล หลังจากนำส่งผู้ป่วย	-	+	N95	ถุงมือแมंब้าน อย่างหนา/ ถุงมือยาง 2 ชั้น	Protective gown	+
	9. พนักงานซักผ้า	+	+	Surgical Mask/ N95	ถุงมือยาง 2 ชั้น	Protective gown	+
	10. เจ้าหน้าที่เก็บศพ	-	-	Surgical mask	+	Protective gown	-
ความเสี่ยงสูง คือ ดูแลผู้ป่วยในระยะห่างน้อยกว่า 1 เมตร โดยมีกิจกรรมที่เกิด ละอองฝอยทางเดินหายใจเล็กใน ขณะที่ดูแลผู้ป่วย หรือกรณีผู้ป่วย ไอมาก/หอบ หรือมีการทำ invasive procedure	1. แพทย์/พยาบาล/บุคลากรทาง การแพทย์ ที่ทำ nasopharyngeal swab**/ ฟัน ยา	+	Goggles/FS	N95	+	Protective gown/ Coverall	-
	2. ทันตแพทย์/ผู้ช่วยทันตแพทย์	+	Goggles/FS	N95	+	Protective gown/ Coverall	-
	3. เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการที่ทำการ ทดสอบสิ่งส่งตรวจจากทางเดิน หายใจ/CSF	+	Goggles/FS	N95	+	Coverall	-

คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ส่วนบุคคลป้องกันการติดเชื้อสำหรับบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา **ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2569**

โดย คณะทำงานด้านการรักษาพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ระดับความเสี่ยง	บุคลากรในสถานพยาบาล	หมวก	Goggles/ Face shield ***	Respiratory protection	ถุงมือ	Protective gown/ coverall ****	รองเท้าบูท
ความเสี่ยงสูงมาก	1. แพทย์/พยาบาล/บุคลากรที่ทำ Bronchoscope หรือใส่ท่อช่วย หายใจ	+	Goggles/FS	N95, PAPR (ถ้ามี)	+	Coverall	-
	2. แพทย์/พยาบาล/บุคลากรทาง การแพทย์ที่ทำ CPR	+	Goggles/FS	N95, PAPR (ถ้ามี)	+	Coverall	-
	3. แพทย์/พยาบาล/บุคลากรทาง การแพทย์ที่เข้าไปดูแลผู้ป่วย เป็น เวลานาน ทั้งในหอผู้ป่วย และขณะ นำส่งผู้ป่วยในรถพยาบาล	+	Goggles/FS	N95, PAPR (ถ้ามี)	+	Coverall	-

หมายเหตุ

* เตรียม face shield, protective gown และถุงมือให้พร้อมใช้ทันทีถ้าจำเป็นต้องเข้าช่วยเหลือผู้ป่วยในระยะใกล้ชิด

** ถ้ามีห้องเก็บสิ่งส่งตรวจจากทางเดินหายใจที่ออกแบบเฉพาะ ให้มีการกั้นผู้ป่วยออกจากแพทย์ และผู้ช่วย และมีการระบายอากาศแยกจากกัน บุคลากรที่ทำหน้าที่ swab ถือว่ามีความเสี่ยงต่ำให้สวม surgical mask และถุงมือก็เพียงพอ ไม่ต้องใช้ PPE อื่น

*** Face shield ควรเป็นแบบที่มีแถบป้องกันทางด้านบน และด้านข้างที่แนบกับศีรษะได้กระชับ

**** การใส่ coverall อาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย ควรมีผู้สังเกตอยู่ด้วยเสมอ

คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ส่วนบุคคลป้องกันการติดเชื้อสำหรับบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2569

โดย คณะทำงานด้านการรักษาพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข